

A stylized black and white illustration of a hand holding a flag with horizontal stripes. The hand is positioned on the left side of the cover, with the flag extending towards the right. The background features several concentric curved lines that create a sense of depth or a horizon.

UN ARTICLE
DE
«M. ERCOLI»
(PALMIRO
TOGLIATTI)

SOBRE

LES
CARACTERISTIQUES
DE LA
REVOLUCIÓ ESPANYOLA

EDICIONS

Horizonts

EDICIONS

horitzons

En els darrers temps, han vist la llum a casa nostra nombre de publicacions sobre el tema de la guerra nacional revolucionària 1936-1939 o sobre aspectes d'ella, tant d'auters nacionals com estrangers.

Com una contribució al coneixement de les qüestions essencials d'aquella contesa, Edicions "Nou Horitzons" es complau en oferir als seus lectors i estudiosos dels problemes històrics, la traducció al català de l'article que, sobre el caràcter i abast de la guerra civil espanyola, sobre l'experiència revolucionària que en ella es contenia, es origuà en moments crucials de la lluita dels pobles d'Espanya, el gran dirigent comunista italià Palmiro Togliatti.

«M. Ercoli»
(Palmiro Togliatti)

LES CARACTERISTIQUES DE LA REVOLUCIO ESPANYOLA*

La lluita heroica del poble espanyol ha emocionat profundament tot el món. Després de la revolució socialista d'octubre, el 1917, és l'esdeveniment més important de la lluita alliberadora de les masses populars als països capitalistes.

*Aquest text, que hem donat en traducció catalana, aparegué en forma de fullat: M. Ercoli, Las características de la revolución española, Ediciones Europa-América, Barcelona-Madrid, sense data, (12^a), 16pp. (Imprenta Myria, Sepulveda, 162, Barcelona). També n'hem pogut veure una traducció alemanya, M. Ercoli, Über die Besonderheiten der spanischen Revolution, Verlag: Karl Kreobich, Praga, sense data (8^a), 15 pp.- El moment de la redacció correspon, amb tota versem-

La lluita contra les supervivències del feudalisme, contra el grup aristocràtic, contra la camarilla d'oficials monàrquics, contra els Prínceps de l'Església, contra l'esclavatge feixista ha unit la immensa majoria del poble espanyol. Obrers i pagesos, intel·lectuals, capes mitjanes urbanes i també alguns grups de la burgesia defensen la llibertat i la República. Un grupat de generals rebels, al contrari, fan la guerra a llur propi poble amb l'ajut d'uns quants moros que ells mateixos han enganyat i del rebuig del crim internacional recollit a la Legió estrangera.

La lluita del poble espanyol té els trets essencials d'una guerra nacional revolucionària. És la guerra per salvar el poble i el país del jou del domini estranger. La victòria dels rebels significaria, en efecte, la degeneració econòmica, política i cultural d'Espanya, la seva desagregació en tant que Estat independent, la servitud dels seus pobles pel feixisme alemany i el feixisme italià. També és una lluita nacional revolucionària, perquè la seva victòria comporta l'alliberació als catalans, als bascos, als gallecs oprimits per la noblesa de la vella Castella.

La victòria del poble donarà un cop mortal al feixisme a Espanya, en destruirà les bases materials, tornarà al poble els latifundis, les empreses industrials dels rebels feixistes, crearà les premisses per a la continuació de la lluita victoriosa de les masses treballadores a Espanya per llur alliberació social.

La victòria del Front Popular a Espanya consolidarà l'obra de la pau a tot Europa i impedirà, en primer lloc, que als

blanca, als mesos de setembre o octubre de 1936, ja que en el text es fa al·lusió al ministre Giral, que ho va ésser en aquestes dates del primer govern presidit per Largo Caballero.

Pel que fa a la llengua en que fou escrit, el transcriptor no sap decidir si es tracta d'una redacció directa en castellà feta per Togliatti (que se servia, com sabem, del fals nom d'Arcoli), o d'una traducció excessivament literal de la redacció italiana. En tot cas, les frases i girs italians són constants.

instigadors de la guerra facin d'Espanya una plaça d'armes que permeti al feixisme cercar França i atacar-la.

La lluita del front Popular a Espanya posa en moviment les forces democràtiques de tot el món; l'èxit d'aquesta lluita consolidarà la causa de la democràcia a tots els països, debilitarà el feixisme allà on hagi vençut i n'accelerará la destrucció.

La revolució a Espanya, part integrant de la lluita anti-feixista a tot el món, és una revolució amb una base social de les més àmplies. És una revolució popular. És una revolució nacional. És una revolució antifeixista.

La relació de forces de classe a l'interior d'Espanya és tal que la causa del poble espanyol és invencible, però les forces de la reacció mundial, en primer lloc els feixistes alemanys i italians, entorpeixen la victòria del poble espanyol sobre el feixisme. Els feixistes alemanys i italians donen suport als rebels, els subministren armes gràcies a la tolerància dels governs democràtics dels països capitalistes.

Seria un error identificar completament la revolució espanyola amb la revolució russa de 1917 o amb la de 1917. La revolució espanyola té els seus propis trets que dimanen tant de les particularitats de la situació nacional com de la internacional. Els grans esdeveniments i moviments històrics no es repeteixen ni en el temps ni en l'espai amb una precisió fotogràfica.

El poble espanyol resol els problemes de la revolució burgesa democràtica. Les castes reaccionàries el poder de les quals els rebels feixistes volen restaurar, han governat el país, i ho han fet de tal manera que l'han convertit en el país més endarrerit i més pobre d'Europa. Tot allò que hi ha de sa, de creador, de vivent en totes les capes del poble espanyol, ha sentit i sent la pressió aclaparadora del passat condemnat a morir sense remei. Tot allò que hi ha a Espanya de creador, de vital, espera de la realització de les tasques de la revolució burgesa democràtica una millora radical de la seva situació.

Això significa que en el desenvolupament econòmic i polític del país és necessari resoldre la qüestió agrària, destruint les relacions feudals predominants al camp. Això significa que cal alliberar els pagesos, els obrers i tota la població treballadora del pes intolerable d'un sistema econòmic i administratiu caduc. Això significa també que cal abolir els privilegis de la noblesa, de l'Església, dels ordres religiosos, trencar el poder despòtic de les castes reaccionàries.

Però el feixisme espanyol no és solament el campió de la reacció capitalista, sinó també el campió del feudalisme medieval, de la monarquia, del fanatisme de l'Església i de l'exaltació religiosa, de la inquisició i dels jesuïtes, el campió de les castes reaccionàries, dels privilegis de la noblesa que, com un pes de plom, empenyen el país cap endarrere i impedeixen el desenvolupament de l'economia nacional. El feixisme no és solament el representant del capital trustificat que, per a aixafar les masses, també recorre a la demagògia social, és el campió de la violència pura i exempta de tota demagògia, és el representant de l'antic règim completament podrit i execrat per tots. Per això, al país en les tasques de la revolució burgesa democràtica encara no han estat resoltes, el feixisme no ha sabut crear un partit amb base petit burgesa de masses. Recorrent a la insurrecció militar contra el govern legal, el feixisme ha rebutjat també una part d'elements de la burgesia que, en les condicions d'una Constitució burgesa haurien tractat d'entendre's amb ell. El feixisme ha empès la petita burgesia a girar-se resolutament cap al proletariat, ha obligat els elements reformistes en el si del moviment obrer, que eren partidaris d'un desenvolupament "constitucional", a posar-se al costat del poble; el feixisme ha soldat en contra de si mateix, com mai no ho havia estat abans, tots els partits i organitzacions del Front Popular, des de Martínez Barrios als comunistes, des dels nacionalistes bascos als anarquistes catalans.

El poble espanyol resol els problemes de la revolució burgesa democràtica d'una manera nova i que respon als interessos més profunds de les masses més àmplies. Primerament, els resol en la situació d'una guerra civil provocada pels rebels. En segon lloc, els interessos de la lluita armada con-

tra el feixisme el forcen a confiscar la propietat dels terratinents i dels industrials complicats en la rebel·lió, ja que no es podria obtenir la victòria sobre el feixisme sense minar les seves bases econòmiques. Finalment, pot servir-se de l'experiència històrica de l'acabament de la revolució burgesa democràtica pel proletariat de Rússia després de la conquesta del poder, que la gran revolució proletària ha obtingut brillantment "sobre la marxa" i "de passada", la qual cosa constitueix el contingut fonamental de la revolució a Espanya en l'època històrica actual. Finalment, la classe obrera espanyola aspira que prevalgui el seu paper dirigent en la revolució imprimint-li segell proletari per l'amplitud de la seva lluita i per les seves pròpies formes de combat.

En totes les etapes del desenvolupament de la revolució a Espanya, la classe obrera ha pres la iniciativa en totes les accions més importants contra les forces de la reacció. La classe obrera ha estat l'ànima del moviment que acabà amb la dictadura de Primo de Rivera i la monarquia. Les vagues i les manifestacions obreres, en totes les grans ciutats industrials, foren el punt de partida de l'onada potent del moviment popular de masses a les capitals i als pobles, a l'exèrcit, moviment al qual la monarquia no va poder resistir. La lluita herbica, implacable, de la classe obrera ha contribuït en aprofundir més i més el caràcter popular de la revolució, malgrat tots els esforços de la burgesia, dels dirigents republicans i també del Partit socialista per frenar i aixafar el moviment de masses. El mèrit eminent d'aquesta lluita correspon a la classe obrera d'Espanya. La primera barrera alçada contra el cop feixista fou la vaga general i la lluita armada dels miners asturians en les jornades inoblidables d'octubre de 1934. Malgrat la derrota sagrant, la classe obrera fou després d'octubre, i encara és avui, l'organitzadora i el baluard del Front Popular anti-feixista.

Però el caràcter particular de la revolució a Espanya el trobem primerament en l'originalitat de les condicions en que el proletariat realitza la seva hegemonia en la revolució. La divisió de la classe obrera a Espanya té els seus trets particulars. Primerament, la classe obrera d'Espanya

ha derrocat la monarquia el 1931 sense tenir un veritable partit comunista de masses, ja que en aquell moment aquest partit tot just començava a constituir-se, no solament des del punt de vista de l'organització, sinó també des del punt de vista ideològic i polític. En segon lloc, el proletariat d'Espanya, on s'estava formant un partit comunista de masses en el curs de la revolució, es trobava en gran manera sota la influència més forta del partit socialista. Aquest darrer, durant desenes d'anys ha estat el furrier de la influència de la burgesia sobre la classe obrera i durant dos anys i mig havia fet una política de coalició amb la burgesia. Aquest partit tenia posicions molt més fortes en la classe obrera que, per exemple, els menxevics russos el 1905 i el 1917. En tercer lloc, i això és el que ha distingit i continua distingint Espanya dels altres països d'Europa, en el proletariat espanyol hi ha, al costat dels partits comunista i socialista, organitzacions anarco-sindicalistes de masses. La ideologia i la pràctica d'aquestes organitzacions obstaculitzen avui la penetració en les files de la classe obrera de l'esperit d'organització i de disciplina proletària.

L'anarquista espanyol constitueix un fenomen original; reflecteix l'estat endarrerit de l'economia del país i de la seva estructura política, la divisió del proletariat, l'existència d'una capa nombrosa d'elements no classificats i finalment, un particularisme específic. Tot plegat, també, els trets propis d'un país que té fortes supervivències feudals. A l'hora actual en què el poble espanyol desplega totes les seves forces per a rebutjar l'assalt acarnissat d'un feixisme rabios, en què els obrers anarquistes lluiten heròicament als fronts, es troben amb un nombre gran d'elements que, sota la capa dels principis de l'anarquisme, debiliten la cohesió i l'unitat del Front Popular amb projectes prematurs de "col·lectivització" forçada, de "supressió dels diners", preconitzant la "indisciplina organitzada", etc.

Un gran mèrit del Partit Comunista d'Espanya consisteix en el fet que alhora que porta una lluita implacable i conseqüent, la d'acabar amb l'escissió, ha lluitat i lluita per tal de crear les condicions prèvies més àmplies que assegurin l'hegemonia del proletariat, és a dir, les primeres condicions fonamentals de la victòria de la revolució burgesa

democràtica. L'establiment del front únic entre els partits socialista i comunista, la creació d'un partit únic del proletariat a Catalunya, i en fi, allò que és fonamental, la transformació del mateix Partit Comunista en un gran partit de masses, gaudint d'una influència immensa i cada vegada més gran i d'una autoritat creixent, tot això és la garantia que la classe obrera sabrà dur a terme encara més bé la seva hegemonia assegurant la direcció de tot el moviment revolucionari i menant-lo a la victòria.

Quina és la situació a les files de la classe obrera? Quina és la dels pagesos? Sabem que la majoria de l'exèrcit, compost essencialment de joves pagesos, fou arrossegada per la trepa dels oficials i es trobà, els primers dies de la rebel·lió, en el camp dels enemics del poble. I si la trepa dels oficials feixistes ha aconseguit arrossegar grups relativament considerables de soldats, la culpa es dels partits republicans, socialistes i dels anarquistes que ara paguen l'error d'haver desconegut, en el curs de molts anys, les reivindicacions dels pagesos. Malgrat això, les condicions per a la participació activa dels pagesos en la revolució es tan donades i són de les més àmplies.

Al camp hi ha dos milions d'obrers agrícoles. Malgrat que a moltes regions del nord aquests encara es troben sota la influència dels terratinents i dels clericals, els obrers agrícoles, fins i tot en les províncies més endarrerides han estat uns elements que han portat als pobles el ferment revolucionari.

Aquesta gran capa del proletariat agrícola d'Espanya obre grans possibilitats a les organitzacions obreres per a influenciar les masses pageses, portar-les a la lluita activa contra el feixisme, consolidar l'aliança obrera amb els pagesos i accentuar el paper dirigent del proletariat en aquesta aliança. La massa que queda, formada per tres milions de pagesos, està composta en la seva majoria de pagesos pobres que, condemnats durant segles a una explotació i una opressió implacables, esperen apassionadament de la revolució la llibertat i la terra. Aquestes masses pageses que s'han substatret a la seducció de prejudicis monàrquics i s'alliberen de mica en mica de la influència de l'Església, simpatitzen

zen sense cap dubte amb la República. Ara bé, malgrat que en les unitats militars de la milícia popular ja hi podem veure grups formats exclusivament de pagesos, encara no han entrat en la lluita activa contra els feixistes milions de reserves pagesos. De moment, als rebels feixistes encara els inquieta ben poc la vanguardia pagesa per la seva acció. Però la seva entrada en la lluita activa és ineluctable. Els milions de reserves pageses es posen en moviment i faran sentir ben aviat llur paraula decisiva.

El pagès espanyol escoltat ha estat durant molts anys allunyat de tota la vida política. Un tret característic d'Espanya és que el pagès espanyol ha entrat en la revolució sense tenir partit propi en l'escala nacional. L'única temptativa de crear un partit pagès fou empresa a Galícia pel sacerdot Basilio Alvarez, el qual formà un partit agrari gèl·lic amb un programa de lluita dirigit contra els privilegis feudals locals, anomenats foros. Aquest partit s'ha disgregat el 1934-1935. Però és interessant assenyalar que Galícia és l'única regió on les masses pageses han lluitat amb les armes a la mà contra els rebels i organitzen ara una lluita de guerrillers a l'esquena dels bandits reaccionaris. L'organització catalana de mitgers, anomenada "rabassaires", també té alguns trets distintius d'un partit polític de pagesos. També és característic el fet que els feixistes no hagin tingut cap èxit al camp català on aquesta organització gaudeix d'influència.

L'únic partit que ha defensat categòricament, tant en les reivindicacions immediates dels pagesos com en la reivindicació de confiscar sense indemnització totes les terres senyoriales i monacals en profit dels pagesos, és el partit de classe del proletariat: el Partit Comunista. Desgraciadament encara no ha estat prou fort per a fer anar amb ell les grans masses del camp.

Però que fa a la petita burgesia urbana, en la seva immensa majoria, esta al costat de la democràcia i de la revolució, contra el feixisme. L'aspiració a la llibertat i al progrés social, l'avorrimient al passat d'obscurantisme i de misèria, juguen un paper decisiu. Per això el feixisme espanyol es troba en la impossibilitat de crear-se una base

de masses entre les files de la petita burgesia com ha fet i fa el feixisme en d'altres països capitalistes. La seva demagògia oficial s'estavella contra el fet que la petita burgesia urbana, els artistes, els intel·lectuals, els homes de la ciència i de l'art s'adonen que els feixistes, els filibusters polítics corromputs del gènere Lerroux, i els magnats de la banca corruptors del gènere de Joan March, que s'han engraiat de la misèria del poble, s'avenen del tot.

Es cert que els representants polítics de la petita burgesia no s'han col·locat de sobte en llur posició jacobina actual. Han dubtat. Després de la caiguda de la monarquia, han prestat suport a la política de coalició, unint-se al moviment del Front Popular, s'han negat tenaçment a incloure en el programa del Front Popular la reivindicació de confiscar la terra. Encara després del 16 de febrer, el govern Azaña que recolzava en els partits del Front Popular, ha donat proves d'irresolució en depurar l'aparell de l'Estat i de l'Exèrcit de feixistes. Molts dels representants de la petita burgesia han tractat de dur a terme un compromís en llur desig d'evitar una lluita oberta contra el feixisme.

Però la cruel i pèrfida agressió dels feixistes contra el govern legal ha provocat una tempesta d'indignació a les files de la petita burgesia urbana i ha tirat per terra una part considerable de llurs vacil·lacions. Els caps republicans, sota la pressió dels esdeveniments, s'han enrolat en la lluita conseqüent i resoluta contra els rebels feixistes. "Que podem fer, si no, -- declara Azaña -- quan la major part de l'Exèrcit violava el jurament de fidelitat a la República? Havíem de renunciar a la defensa i sotmetre'ns a la nova tirania? No! Nosaltres havíem de donar al poble la possibilitat de defensar-se." La petita burgesia republicana ha sabut utilitzar els metodes plebeus en la lluita contra el feixisme, ha consentit en distribuir les armes als pagesos, ha afavorit l'organització de tribunals revolucionaris populars que actuen amb tanta energia com el Comitè de Salut Pública del temps de Robespierre i Saint Just. Això significa que la petita burgesia urbana juga un paper completament diferent del que la petita burgesia ha jugat, per exemple, a Alemanya i a Itàlia la vigília i el moment mateix de la presa del poder pel feixisme, i és necessari tenir en compte aquest tret particular quan es caracteritza

L'etapa actual de la revolució espanyola.

Passen per últim a la burgesia. Interessada en reduir els privilegis feudals, ha pres una part activa en el derrocament de la dictadura de Primo de Rivera i de la monarquia. La burgesia industrial esperava de la República unes condicions més favorables per al seu desenvolupament. Els partits burgesos cercaven i esperaven aquest objectiu a través de compromisos amb les castes privilegiades, feudals i semi-feudals, i van arrossegar a remolc, desgraciadament, durant mes de dos anys, la petita burgesia republicana i fins i tot el Partit Socialista. La política del govern de coalició provocà un desencantament profund en les masses populars. El feixisme, servint-se d'aquesta debilitat de posicions de la democràcia, passà a l'ofensiva concentrant i mobilitzant tots els elements més reaccionaris del país.

Aquest enfortiment del feixisme feu prendre consciència a les masses de la necessitat de tallar-los el pas. Les masses s'aixecaren per la defensa de la República (octubre 1934); el procés de diferenciació de la burgesia s'accentuà i la crisi dels partits burgesos tradicionals començà. Així, per exemple, el Partit Radical de Lerroux, el partit de la corrupció política, que reflecteix tots els vicis i debilitats de la gran burgesia espanyola, es disgrega rapidament i desapareix del tot de l'horitzó polític després de les eleccions de 1936. D'aquest partit en destaca un grup que, tenint al capdavant Martínez Barrios, president actual de les Corts, participa en l'organització de la resistència als feixistes i s'uneix al Front Popular. L'èxit del partit de Martínez Barrios en les darreres eleccions no es pot explicar d'altra manera que per l'estat d'esperit antifeixista d'una part de la burgesia que no trobava representada la defensa dels seus interessos en la realització dels desig-nis reaccionaris dels feixistes i de llur aliat Lerroux. Martínez Barrios participà activament en el Front Popular des del mateix dia en que fou format. En el moment de la situació tibant sobre el front, després de la presa de Toledo, presideix la sessió de Corts d'octubre, consagrada a la tasca de la defensa de Madrid.

Uns elements que són incontestablement representants de capes diverses de la burgesia han participat en els dife-

rents governs republicans que s'han format després de les eleccions del 16 de febrer de 1936. Aquests homes han quedat al costat de la República quan esclatà la rebel·lió feixista. Són Josep Giral, membre del partit republicà d'esqueres, ministre del govern actual, propietari d'hivernades forta grans, les quals han estat sotmeses a la reforma agrària des dels primers anys de la República; Francesc Barnes, Casares Quiroga, Enric Ramos, Manuel Blasco Garzon, industrials i propietaris terratinents que formaven part del ministeri de Josep Giral, és a dir, amb un dels governants que havien organitzat la defensa de la República contra els rebels feixistes. Si el desenvolupament dels esdeveniments hagués pres un altre curs, es possible que una part d'aquests homes hagués cercat un compromís amb la reacció. Però la rebel·lió feixista, en privar-los d'aquesta possibilitat, els ha mostrat la necessitat de defensar la República i la democràcia per tots els mitjans i han unit la pròpia sort a la de les masses populars en lluita.

Al costat de la República també hi ha nombrosos grups de la burgesia de les nacionalitats oprimides pel feudalisme espanyol. A Espanya hi ha regions en les quals lluita tota la població des de fa segles per tal de rebutjar el jou de l'opressió nacional; aquestes regions són, en primer lloc, Catalunya i Biscaia. La burgesia d'aquestes regions no pot donar recolzament als feixistes o simpatitzar amb ells, perquè sap prou bé que la victòria dels feixistes reduirà al no-res tota la independència o autonomia nacionals. Aquesta victòria significaria el retorn a l'antic règim d'opressió nacional.

A Catalunya, la Lliga anomenada catalana i els seus caps reaccionaris han desaparegut de l'arena de la lluita. Però a les files de l'esquerra catalana --Esquerra-- encara hi queda un gran nombre de representants de la burgesia industrial que han ocupat llocs destacats en el govern català. I no hi ha cap dubte que a Barcelona, igual que a tot Catalunya, la rebel·lió dels generals feixistes ha estat aixafada més ràpidament que a les altres regions, no solament perquè hi ha concentrada la major part del proletariat espanyol, sinó també perquè gairebé tota la població ha participat amb entusiasme en l'aixafament de la rebel·lió i perquè fins i tot alguns mitjans burgesos ho han vist amb simpatia.

Pel que fa a les províncies basques, el partit nacional basc el representant del qual, Manuel Irujo, és membre del govern de Madrid, participa activament en la lluita contra els feixistes. Manuel Irujo és un gran industrial que sempre ha lluitat per l'alliberació nacional dels bascos. Va estar contra el cop d'Estat de Primo de Rivera i fou un adversari decidit de la monarquia. Els primers dies de la rebel·lió feixista dirigí personalment les operacions militars contra els oficials feixistes de Bilbao. Tota la seva família, fins i tot la mare de 70 anys d'edat, ha estat presa dels feixistes com a ostatges. Aquest catòlic i industrial defensa lleialment la República i declara que el seu partit "lluita per un regim de llibertat, de democràcia política i de justícia social". El partit nacional basc, del qual ell és el cap, és un partit de burgesia catòlica que ha lluitat durant molts anys per la independència nacional de Biscaia. Una part important dels seus quadres està constituïda per sacerdots. Recentment, el reaccionari francès de Kerillis manifestava la seva estranyesa davant el fet que lluitessin heròicament representants del clergat a les províncies basques contra les bandes reaccionàries del general Mola. I tanmateix, no hi ha res d'estrany en això. El paper d'aquests grups de la burgesia basca que van amb les armes a la mà al costat dels defensors heroics d'Irun, de Sant Sebastià i de Bilbao, és incontestablement més progressiu que el paper dels caps del Partit laborista anglès que s'arrosseguen a remolc de la política anglesa de "no intervenció". D'aquests grups de la burgesia basca en podem dir amb molta raó el mateix que escrivia Stalin el 1934:

La lluita de l'Emir d'Afghan per la independència de l'Afghanistan és una lluita objectivament revolucionària, malgrat les idees monàrquiques de l'Emir i els seus companys, perquè aquesta lluita debilita, disgrega i mina l'imperialisme... La lluita dels comerciants i dels intel·lectuals burgesos egipcis i d'independència d'Egipte és, per les mateixes raons, una lluita objectivament revolucionària, malgrat l'origen burges i la posició social burgesa dels caps del moviment nacional d'Egipte, per damunt del fet que estiguin contra el socialisme, en tant que la lluita del govern laborista anglès contra la situació independent d'Egipte és, per les mateixes raons, reaccionària, mal-

grat l'origen proletari i la posició social proletària dels membres d'aquest govern, per damunt del fet que ells estiguin "pel socialisme" (Sobre els fonaments del leninisme).

Quina és la conclusió que hem de treure de les característiques de les posicions d'aquests grups de la burgesia espanyola?

Incontestablement, la gran majoria de la burgesia simpatitza amb els rebels i els dona suport. Però hi ha grups de la burgesia, en particular entre les minories nacionals que, sense jugar un paper dirigent en el Front Popular, han participat davant la rebel·lió i encara continuen participant en el Front Popular antifeixista. Per això cal comptar en l'actiu del front antifeixista amb aquests grups la participació dels quals en el Front Popular a'afavoreix l'amplitud, augmentant així les possibilitats de la victòria del poble espanyol. Una àmplia base social en el moment d'una lluita tan violenta és una de les garanties de l'èxit de la revolució.

Stalin, el mestre de l'estratègia revolucionària, va escriure el 1927 que una direcció justa de la revolució és impossible sense tenir en compte alguns principis tàctics del leninisme.

Destaca principis tàctics del leninisme tals com aquests:

- a) El principi de tenir absolutament en compte els elements particulars i específics nacionals a cada país;
- b) El principi segons el qual el Partit Comunista ha de fer servir absolutament la més petita possibilitat d'assegurar al proletariat un aliat de masses, encara que aquest sigui provisional, inestable, fràgil, poc segur;
- c) El principi de tenir absolutament en compte aquesta veritat, que amb la propaganda i l'agitació no n'hi ha prou per a l'educació política de les grans masses i que per a això és necessària la pròpia experiència política de les masses (De la oposició).

Guiat per aquests principis, el Partit Comunista d'Espanya ha lluitat no solament per la realització de la unitat d'acció de la classe obrera, sinó també per un ampli Front popular antifeixista com la forma original del desenvolupament de la revolució espanyola en l'etapa actual.

Aquest front comprén la classe obrera i les seves organitzacions, els Partits Comunista i Socialista, la Unió General de Treballadors, l'organització sindicalista de Pestaña, el Front Popular té el suport actualment de la Confederació Nacional del Treball (anarquista). Engloba, a més de la petita burgesia representada pel partit republicà d'Azaña i el partit català de l'Esquerra, els grups de la burgesia representats pel partit de Martínez Barrio, "Unión Republicana", i també l'organització catalana dels Rabassaires, que representa milions de pagesos sense partit propi, però que odien el feixisme i desitgen àvidament la terra. El Front Popular antifeixista espanyol, en tant que forma específica de concentració de diferents classes enfront del perill feixista, es distingeix, per exemple, del Front Popular francès. El Front popular espanyol actua i lluita en el curs de la revolució que resol d'una manera democràtica, consegüent les seves tasques democràtiques burgeses, en el curs de la guerra civil que exigeix mesures excepcionals per a assegurar la victòria del poble.

No s'expressa el veritable caràcter del Front Popular espanyol quan se li dona simplement el nom d'una "dictadura democràtica del proletariàt i dels pagesos". Primerament, el Front Popular d'Espanya no solament recolza en els obrers i els pagesos, sinó sobre una base social més ampla. En segon lloc, sota la pressió de la guerra civil, pren un gran nombre de mesures que van una mica més lluny que el programa d'un govern de dictadura revolucionària democràtica. Al mateix temps, l'originalitat del Front Popular espanyol consisteix en el fet que l'escissió del proletariàt, l'entrada relativament lenta de les masses pageses en la lluita armada, la influència de l'anarquisme petit-burges i les il·lusions socialdemocràtiques encara existeixen i s'expressen en el desig de cremar l'etapa de la revolució democràtica burgesa, creant nombroses dificultats suplementàries en la lluita del poble espanyol per la República democràtica.

La República democràtica que està en vies d'establir-se a Espanya no s'assembla a una república democràtica de tipus corrent. Neix en una guerra civil en què la classe obrera juga el paper dirigent, en el moment en què el socialisme ha vençut en una sisena part del món i quan el feixisme ha aixafat ja la democràcia burgesa conservadora en alguns dels països capitalistes. El tret distintiu d'aquesta República democràtica de tipus nou està en el fet que, havent passat el feixisme a l'atac del poble, és aixafat pel poble en armes; que per tant no hi haurà lloc per a aquest sanguinari enemic principal del poble en aquesta República. En cas de victòria del poble, el feixisme mai no podrà gaudir de cap benefici en aquesta República de llibertat, com ho fa, per exemple, a França, als Estats Units o a Anglaterra, on se serveix de la democràcia burgesa i dels drets que concedeix per a destruir-la i establir un règim arbitrari complet. D'altra banda, en aquesta República serà destrossada la base material del feixisme. Des d'ara, totes les terres i empreses dels participants en la rebel·lió feixista es troben confiscades i lliurades al poble espanyol. Des del moment present, d'acord amb la situació de guerra, el govern Espanyol s'ha vist obligat a establir el control i la reglamentació de l'aparell econòmic en interès de la defensa de la República. I com més acarnissada sigui la guerra dels rebels contra el govern legal, el govern espanyol es veurà més obligat a avançar en la via de la reglamentació rigorosa de tota la vida econòmica del país. En tercer lloc, en cas de victòria del poble, aquesta democràcia nova es veurà forçada a estar exempta de tot conservadorisme i totes les condicions necessàries pel seu desenvolupament continu, dona garanties per a les noves conquestes econòmiques i polítiques de les masses laborioses d'Espanya. I es precisament per això que totes les forces de la reacció mundial desitgen la derrota del poble espanyol.

El feixisme alemany i l'italià no solament han organitzat la rebel·lió dels generals espanyols, sinó que encara ara recolzen amb totes llurs forces els rebels i tracten de derrotar la República. Tots els partits de la reacció extrema i de la guerra, en tots els països capitalistes, simpatitzen amb els rebels i estan disposats a sostenir-los. D'aquesta manera, al poble espanyol, en la seva lluita, se li oposen

no solament els generals rebels, sinó també el front de la reacció mundial. D'aquí venen les dificultats que troba el poble espanyol per aixafar la rebel·lió. Aquestes dificultats augmenten encara més pel fet que als països capitalistes hi ha partits que per la forma sembla que estiguin en el terreny de la democràcia burgesa, però que en la pràctica fan de suport a la intervenció feixista sota la màscara de la "neutralitat". Aquest segon camp que engloba, per exemple, els conservadors anglesos, els radicals francesos de dretes, actua en el fons com un aliat de la reacció mundial. Alguns caps socialdemòcrates reaccionaris suporten també, de fet, aquest camp.

Per últim, hi ha el camp oposat, el camp de la classe obrera, el camp de la democràcia. Aquest camp té per base la classe obrera internacional, totes les simpaties de la qual van a parar al poble espanyol. Aquest camp engloba tots els antifeixistes sincers, tots els autèntics demòcrates, tots els qui comprenen que deixar ofegar la República espanyola equival a deixar que es doni un cop a tot el front antifeixista internacional i a impulsar el feixisme a nous atacs contra la classe obrera i la democràcia.

El feixisme juga amb foc! Posa en moviment la màquina de la guerra, no solament contra un poble de la llunyana Àfrica, sinó, que ataca un dels pobles europeus. No pot en cobrir per més temps els seus actes de banditatge amb crida sobre Versalles. No és el tractat de Versalles el que trenca, és la llibertat i la independència del poble espanyol el que aixafa, desencadenant d'aquesta manera contra ell una onada d'odi entre els treballadors. Per això, el feixisme prepara un nou ascens de l'onada antifeixista a tot el món. El feixisme alemany, quan arriba al poder a Alemanya espera també terroritzar els pobles amb el procés de Leipzig. Ha aconseguit fer el contrari. La ràbia del feixisme a Alemanya ha afavorit la formació del Front Popular a França i a Espanya i ha desencadenat el moviment de Front Popular a tot el món.

Però els feixistes italians i alemanys persegueixen també unes finalitats imperialistes i de conquesta. Tracten d'aixafar la revolució espanyola per apoderar-se d'una part

de les seves colònies, per ocupar una part del seu territori i transformar-lo en una plaça d'armes destinada a la preparació de les seves agressions pròximes contra els pobles d'Europa. Els generals rebels són els agents de l'imperialisme estranger que amenaça la independència i la integritat del país. Evocant la pau de Brest, Lenin deia el 1919:

"la dificultat de la nostra situació consistia en el fet que nosaltres havíem de donar naixement al poder soviètic contra el patriotisme".

La lluita del poble contra els generals rebels feixistes té a Espanya el caràcter d'una lluita nacional per la defensa del país, i això eixampla encara més la base de la revolució. El Front Popular no és solament la continuació de les tradicions revolucionàries del poble espanyol, sinó que, a més, és la continuació de glorioses tradicions de la lluita que els pobles d'Espanya han mantingut per alliberar el país de la servitud estrangera i la barbàrie.

Tenim, doncs, a Espanya una situació en la qual, en el foc de la lluita revolucionària, es confirma la justesa històrica de la línia política fixada pel VII Congrés mundial de la Internacional Comunista. Aquesta línia troba la seva confirmació, no solament per l'impuls de la lluita antifeixista que es desenvolupa a Espanya, sinó també pel paper que el jove Partit Comunista espanyol té en aquesta lluita. El camarada Dimitroff ha dit en el VII Congrés:

Volem que, a cada país, els comunistes treguin en temps oportú i se serveixin de totes les ensenyances de llur pròpia experiència, en tant que avantguarda revolucionària del proletariat. Volem que aprenguin com més aviat millor a nedar en les aigües tumultuoses de la lluita de classes, en comptes de quedar-se a la riba, com observadors, registrant les onades que arriben, mentre esperen el bon temps. ("La unitat de la classe obrera en la lluita contra el feixisme" - Ed. Europa-América).

Dins les aigües tempestuoses de la lluita de classes, el Partit Comunista d'Espanya es transforma en un pilot ferm

del destí del seu poble. Cada dia adquireix més autoritat entre les masses perquè es dona ple d'abnegació a la causa de la revolució, per la seva gran fermesa de principis, pel seu estoïcisme al front i a la rera guarda, per l'esperit de disciplina dels seus comandants i dels seus combatents, per la seva convicció profunda de la justesa del camí que està recorreguent. Organitzador i inspirador del Front Popular, el Partit Comunista lluita amb plena consciència de la seva responsabilitat històrica, per la seva victòria definitiva sobre del feixisme.

"M. Ercoli"
(Palmiro TOGLIATTI)